

0.0003.20.2023

Paweł Kowalewski
Przewodniczący Komisji
ds. Strategii i Rozwoju

Sz.P.

21. 08. 2023

Bogdan Łapa

Starosta Powiatu Kartuskiego

W odpowiedzi na pismo z dnia 25 lipca br. przedstawiam szersze uzasadnienie mojego wniosku z dnia 17 lipca br. w sprawie zorganizowania debaty nad utworzeniem związku powiatowo-gminnego do przeprowadzenia zadań w zakresie transportu publicznego.

W dniu 16 czerwca 2023 r. Sejm RP przyjął ustawę o zmianie ustawy o publicznym transporcie zbiorowym oraz niektórych innych ustaw, zaś 28 lipca odrzucił poprawki Senatu. Ustawa skierowana została do podpisu przez Prezydenta i zacznie obowiązywać po 30 dniach od publikacji w Dzienniku Ustaw. Przywołany akt prawny istotnie zmienia funkcjonowanie publicznego transportu zbiorowego innego niż komunikacja miejska.

Najważniejsze rozwiązania w skrócie:

- z 800 mln do 1,0 mld zł zwiększony zostanie coroczny budżet Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej;
- od 2024 r. utrzymany zostanie na stałe obecny poziom dopłaty z Funduszu dla organizatorów publicznego transportu – w kwocie nie wyższej niż 3 zł do 1 wozokilometra;
- Wojewoda będzie mógł zawierać z organizatorem – oprócz rocznych umów o dopłatę – także wieloletnie umowy o dopłatę z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych; rozwiązanie to zapewni większą przewidywalność i stabilność dopłat z funduszu, a tym samym zachęci organizatorów do organizacji przewozów.

Zmiany te uatrakcyjnią FRPA. co spowoduje, że w sytuacji zaspokajania środków na dopłaty w pierwszej kolejności gmin i ich związków, potem związków powiatowo-gminnych, a później powiatów i województw, prawdopodobnie już dla organizatorów na szczeblu powiatowym zabraknie środków. Nastąpi to już przy aplikacji na 2024 r.

Dlatego w całym kraju trwa powoływanie związków powiatowo-gminnych – w celu wspólnej organizacji publicznego transportu zbiorowego, zamiast odrębnego działania poszczególnych gmin i powiatów. Trend ten ma również miejsce w województwie pomorskim.

Proponowana debata ma przybliżyć samorządom ideę związku i zaprezentować korzyści płynące z jego powołania. Obecnie problemem jest bowiem nadmierna liczba organizatorów na jednym terenie, co doskonale widać na przykładzie np. Gminy Żukowo. Samodzielna organizacja przewozów przez poszczególne samorzady gminne prowadzi często do różnych rozwiązań „hybrydowych” (z odcinkami formalnie komercyjnymi), niezwykle trudnych

realizacyjnie. W ramach przewozów powiatowo-gminnych, powstały związek może natomiast i powinien zorganizować wszystkie konieczne połączenia komunikacyjne, zarówno międzygminne – w granicach powiatów przystępujących do związku, jak i gminne – w granicach gmin. Jest to niezaprzeczalny walor takiego rozwiązania.

Związek powiatowo-gminny powinien zatem zastąpić gminy do niego przystępujące w roli organizatora dowozu dzieci do szkół – w takim zakresie, w jakim tylko mogą to zapewnić linie regularne. Walorem związku jest zapewnione ustawowo pierwszeństwo przed powiatami przy ubieganiu się o środki z FRPA. Związek ma również możliwość ubiegania się o dofinansowanie zakupów taboru z programu Polski Ład. Nie bez znaczenia jest także fakt, że powołanie na danym terenie silnego organizatora, prowadzi do integracji usług publicznego transportu zbiorowego, co dla mieszkańców jest priorytetem.

Omówieniu przedstawionych i wielu innych zagadnień ma być właśnie poświęcona planowana debata. Planowany jest też udział przedstawiciela już działającego związku – w celu podzielenia się doświadczeniami.

Proponowany program debaty:

1. Przedstawienie zagadnień związanych z koncepcją, założeniem i funkcjonowaniem związku powiatowo-gminnego do przeprowadzenia zadań w zakresie transportu publicznego.
2. Omówienie mocnych i słabych stron związku powiatowo-gminnego do przeprowadzenia zadań w zakresie transportu publicznego.
3. Wystąpienie przedstawiciela już działającego związku - w celu podzielenia się doświadczeniami.
4. Dyskusja z udziałem uczestników.

Włodzisław Perel